

Олтарът на трите велики Светлини в Масонството

Настоящият градеж няма претенции за изчерпателност на историята, значимостта, функцията или етимологията на думата „олтар“. Ще се опитам да направя само някои аналогии, драскайки по повърхността на историята и други по-обширни теми.

Там, където има храм, има и олтар. А там, където има олтар, има стремеж към съвършенство чрез обред и ритуал. В орфеизма подтекстът бил: всичко, което съществува на земята е огледално отражение на небето. Орфическите храмове са изградени от човека за човека, изминал дългия път към съвършенството и слял се с богочовека, с „херос“-а, изобразен във фигурата на Тракийския конник. Той се явявал израз на триединството: природа, човек, божество.

Софокъл казва: „Траките са били ‘свещен народ’. Своето знание те са предавали устно само на посветените в техните храмове, съпътствано от тракийските мистерии, които били предназначени само за тесен кръг мъже.“

Повечето от древните нации в допълнение към тяхното публично богослужение имали и лично богослужение наречено Мистерии, до което били допускани само онези, които били подготвени чрез определени церемонии, наречени просвещения. Гръцките мистерии създадени от Питагор, преподавали метод на получаване на знание за Божествените закони, за пречистването на душата от нейните несъвършенства, за търсенето на истината и за практикуването на добродетелта, базирани именно на Орфизма.

Вратата във Великият Архитект на Вселената, с Олтара в центъра на Ложата и Светата Книга на Божия Закон отворена върху него и Вратата в безсмъртността, са религиозните идеали на Свободните Масони, и думата „идеали“ се използва в буквален смисъл. Ако този духовен живот се разруши, нашето движение ще дегенерира в обикновен социален клуб, нещо, което е с обратно значение от текущия смисъл, който днес ни събира.

Не е важно как се именува Бог, който според вярванията е толкова голям и всеобхватен, че не може дори да се осъзнае от несъвършения и ограничен човешки ум – и като така, не може да бъде назован с име. Впрочем, именно в това се съдържа и идеята за приемането на свещените за различните религии книги и забраната за питане на търсещите за изповядваната от тях религия. Именно поради това следва да приемаме всички тези книги върху олтара не като някаква неоспорима истина, а единствено като символ на единението на всички вярващи около силата на мъдростта и красотата, около идеята за премахване на основните противоречия между хората.

В нашата верига, ние контактуваме едни с други, и докато религиозните и политическите мнения ни засягат, то в името на братската любов, ние може и да не сме съгласни, но не следва да бъдем отрицателно настроени. Смысла на Свободното Масонство е дори по-добре дефинирано от това.

Първо, по отношение на религията, както казахме преди, Свободното Масонство е отдадено и посветено на Братството. Но Братството лежи на основите на религията. Всеки Масон трябва да вярва в господ и в безсмъртието на душата. Книгата на Свещения Закон трябва да бъде

отворена на Олтар на всяка ложа. Преди да поеме някакво важно обещание, кандидата първо приема своя морален дълг. Елементи от масонството са религиозни, но не са религия. Това е вяра – но не е вяра, която е изповядана от нито едно вероизповедание. Това е почит – но не е преклонение свързано с нито един Олтар. Според Първата Книга на Конституциите, това е „религия в която всички добри мъже вярват“. Това е основата, върху която са се изградили всички религии, църкви, движения и секти. След като Масоните се обединят на тази основа, впоследствие те могат да продължат да се развиват в тази църква или онази, може да се присъединят към една доктрина или друга. Масонството не ограничава никого в личния му избор, но твърдо настоява на това че какъвто и де е този избор, ние трябва да се придържаме към основата на всички религии.

Днес масонският олтар, върху който се намира Светата книга, е символ на нашият стремеж за общение с Върховния архитект на Вселената, но в древни времена олтар е бил място и на жертвоприношение и изкупление. Всички основни религии като християнство, юдаизъм, будизъм, индуизъм, синтоизъм, даоизъм и така нататък имат олтари. Дори езичниците издигали олтари на своите богове. Исторически, олтарът е пиедестал или структура, с която могат да бъдат приложени религиозни церемонии или върху които могат да бъдат предложени жертви. Масонският олтар в масонската ложа представлява святостта в храма, Sanctum Sanctorum, Светая Светих.

Писанията в Светите книги, на много места уточняват точния материал, размер и дори, материалът от който са направени инструментите, които трябва или не трябва да се използват в неговото създаване.

Докато масонският ритуал е различен от догмите на Църквата, желанието да се "пожъне изобилието" на Божиите благословения е универсално.

В Соломоновия храм, всъщност е имало два олтара. Жертвеният олтар за изгаряне, който е бил извън храма, на открито, но въпреки това се е считал за част от храма, както и олтар за тамян вътре в храма. На жертвеният олтар са се поддържали три огъня, първият и най-голям от тях е бил, където всички приношения са били изгаряни. Вторият огън осигурявал въглища за олтар за тамян в рамките на светилището, а третият огън е Вечният, който е горял в олтар непрекъснато. Никога не е било поставяно върху него приношение и от него не са били взимани въглища за вътрешния олтар. Неговата единствена цел е била да изпълни заповедта, че има вечен огън. Избрани клонки от смокини са били използвани за вътрешния олтар, който е бил разположен в Светая Светих, пред Завесата за Ковчега на Завета (Свещеният Кивот/Светият Граал, мястото на Милостта). Счита се че димът от тамяна отнясял молитвите към Бога.

Масонският олтар, който, както и всичко останало в масонството, е символичен, изглежда съчетава характера и употребата на двата олтара. Това е олтар на жертвоприношението, защото на него кандидатът е насочен да положи своите страсти и пороци като принос към Великия Архитект на Вселената, докато Той предлага мисълта за чисто сърце като подходящ тамян за ритуала.

Всички олтари, включително и масонския, следва да се разглеждат като "Масата на която присъства Бог". Масонският олтар е символ на нашето благоговейно общение пред Върховния архитект на Вселената, в светлината на който, видимият свят е само отражение на невидимото, а в неговия център е Олтар, въплащаващ както отговорностите на свободния по дух, така и

обожанието на този невидим елемент на мисълта и копнежа, за който всички хора са наясно и които никой не може точно да определи.

Използвам тъкмо тези думи „мисъл“ и „копнеж“, тъй като мисълта и копнежите се материализират, но това е съвсем друга тема. Старите софисти обичали да казват, че когато започнат диспут, не знаят предварително къде ще ги отведе краят му. Затова оприличавали себе си на кораби, които доплуват до онзи пристан, до който ги запрати вятърът в платната им. Възможно е и да останем на дрейф, ако не сме извървели пътя към себе си, преди да търсим пристан. Ако не сме осъзнали, че Моралът не е нито стока, нито декор! Моралът идващ отвътре в нас, е истинският Олтар в Храма, който трябва да построим и осветим. Крепи го не вътлпената вяра, а простичката, необходимата, истинска човешка любов, във всичките ѝ форми и измерения.

На Изток, където се намират Лъчистата делта, оградена от Слънцето и Луната, там е и Клетвеният ни олтар с Трите големи светлини на масонството, защото клетвите си даваме първо пред собственият си морал, без който и на йота не бихме се доближили до Бога. Но да се върнем в Соломоновия храм

Търсейки следите на граала и кивота, Греам Хенкок достига в “Знакът и печатът” до интересно заключение: че именно силата, красотата и мъдростта са елементите, символизиращи от кивота и граала. В древната книга „Кебра нагаст“ (или „Книга за славата на царете на Етиопия“) е описано изграждането на Соломоновия храм – и в частност, Олтара в Светая светих, където се съхранява кивотът. Там е описано и финансирането на храма с помощта на Савската царица, Македа, бракът между Соломон и нея и раждането на сина им Менелик, по време на чието царуване кивотът е преместен в Етиопия.

На основата на „Кебра нагаст“, Кретиен дьо Троя в своя Парсифал за пръв път употребява не думата „кивот“, а „граал“, като символ на нещо свято, достъпно само за чисти души, което се съхранява в царство, чиито царе се именуват Йоан. Тези сведения се потвърждават от писмо на папа Александър III до “Предстоятеля Йоан, цар и духовник, християнин в Етиопия, владетел на Индиите” – човек с голяма власт и богатство, чието царство просъществувало до 1187 г.

През 1145 г. на същия Йоан е предоставен олтар в черквата „Свети гроб“ в Йерусалим, а е известно, че тамплиерите – наред с Мария Магдалена – са почитали най-много св. Йоан. Мария Магдалена е носител на триединството, наследено от Изида, тя е девица, майка и старица, въплащавайки чистотата, плодородието и смъртта. Неин символ е гълъбът, както и на Йоан Кръстител, който също е носител на доктрина за Троицата чрез формулата на кръщението: „...в името на Отца и Сина и Светия дух“.

Историята на олтара, символизиращ едновременно граала/кивота, включително и кондензатора оставен от гостите от Орион, е по-възбуждаща история от всяка фикция.

Каквото и да е бил човекът - жесток, тираничен или отмъстителен - записите за неговото дълго търсене на Бог са достатъчни, за да докажат, че той не е само животно. Обредът на жертвоприношение, ужасяващ и кървав, е част от най-ранния му ритуал, но ако историята на миналите векове не ни е оставила нищо друго освен спомена за хора в молитва, тя пак би ни оставила обогатени. И така, следвайки добрия обичай на предците ни от старо време, в ложата поставен е олтар.

От всичко казано до тук за смисъла на Олтара, и в масонството, все още не е разгледана причината за неговото положение в Ложата. В английските ложи, както и във френските и шотландските обреди, той стои пред Майстора, избягвайки възможността да се преминава между Майстора и олтара. В Йоркския ритуал, той е поставен в центъра на Ложата, или по-точно малко на изток от центъра покрай който се въртят всички масонски работи. Ясно е че това не е просто необходима мебел, нещо като маса, предназначена да крепи Библията, правият ъгъл и пергела. Подобно на своето съществуване и символика, той определя масонството като религиозна институция, но неговите употреби не са точно същите като на олтара в катедрала или светилище. Това е факт, който често се пренебрегва и ние трябва да го изясним.

Позицията на олтара в ложата не е случайна, а дълбоко значима. Масонството не минава отвъд факта на Божията реалност, позволявайки на всеки човек да мисли за Бога според опита си от живота и визията си за истината. Защото докато масонството не е религия, то е религиозно по своята вяра и основни принципи, не по-малко от духа и целта си. И все пак това не е Църква. Нито пък се опитва да направи това, което Църквата се опитва да прави. Ако беше църква, нейният олтар щеше да бъде на Изток, зад Майстора и неговият ритуал ще бъде съответно доста друг. Това означава, че масонството не е религия, още по-малко секта, но поклонение, в което всички хора могат да се обединят, защото не се задължава да обяснява, или догматично да се заселват, онези въпроси, с които хората се разделят. Накратко, положението на олтара в ложата е символ на това, в което масонството вярва, че олтарът трябва да бъде в реалния живот, център на съюз и общение, а не като причина за разделение, както сега това се случва толкова често.

Масонството не търси еднаквост на мнението, но търси братство на духа, оставяйки всеки свободен да изработи своята философия на крайната истина, дори до последната неизразима въздишка, която хората наричат смърт. Докато цялото учение на Масонството предполага отечество на Великият Архитект на Вселената, все пак неговият ритуал всъщност не потвърждава тази истина, но още по-малко го прави тест за общение. Зад тази тишина се крие дълбока и мъдра причина, защото чрез практиката на Братството хората осъзнават Божественото бащинство.

Често човек влиза в голяма църква, и я намира празна, или само с няколко души в пейките тук и там, молещи се или в дълбока умисъл, седейки тихо, всеки без позоваване на другите, в търсене на възможност за душата да бъде сама, да общува с мистериите по-големи от самия храм и да намери изцеление за синините на живота си. Но никой никога не отива сам на масонския олтар. Никой не се покланя пред него, освен когато ложата е отворена и в присъствието на братята си. Това е олтар и на общението, сякаш за да ни научи, че никой човек не може да научи Истината за друг, и никой не може да я научи сам. Масонството събира хората във взаимно уважение, съчувствие и добра воля, за да можем да научим в любов, истината скрита от апатията и изгубена от омраза.

За останалото нека никога не забравяме - това, което е толкова често и толкова тъжно изоставяно - че най-свещения олтар на земята е човешката душа, и че Храмът и неговият ритуал не са самоцел, а прекрасно символизируют, че всяко човешко сърце може да бъде светилище на вярата, светилище на любовта, олтар на чистотата, милостта и непобедимата надежда.